

Verden som vilje og forestilling på to hjul

Foto: Betty Krag

Søren R. Fauth 05.02.2023

CYKELSPORT // BOGANMELDELSE – Man er godt underholdt af cykelsportskommentatoren Bastian Emil Goldschmidts indsigtsfulde reportager om store cykelløb og hans smittende begejstring, men desværre er der indimellem bratte opbremsninger i fornøjelsen, fordi nogen har glemt at trimme ordstrømmen, skriver Søren R. Fauth.

BOG: Verden af vilje. Reportager fra et år med cykelløb

Forfatter: Bastian Emil Goldschmidt

Forlag: Strandberg Publishing, 2022. 304 sider. 299,95 kr.

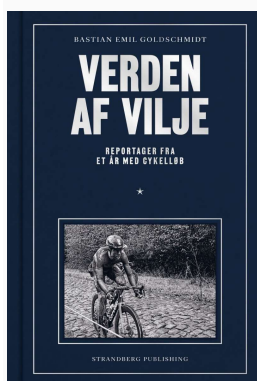
Enhver, der har hørt Bastian Emil Goldschmidt folde sig ud på Eurosport som den nye cykelsportskommentatorkomet, ved, at drengen er godt skåret for tungebåndet.

Han er imponerende indlæst i cykelhistorien, ved mere end de fleste om de store etapeløbs indre genealogi og kan, især mundtligt, sikkert og overbevisende give sin begejstring og indsigt videre til de mange cykelgale danskere. Kort sagt: Han besidder noget af det, som Jørgen Leth altid har brilleret i: historisk viden, sans for dramaet, for de store fortællinger. Han kan også skrive, vel kan han det; dog langtfra cykelbukserne ud af røven på alle og enhver.

Den foreliggende bog samler et års reportager fra den yderste cykelfront, eller rettere: Bogen er et genoptryk af en række artikler (breve), der har været distribueret til abonnenter af Frihedsbrevet under rubrikken "Fri Hjul". Lad det

være sagt med det samme: Jeg har været godt underholdt. At læse *Verden af vilje* har ladet mig opleve det forgangne års eminente løb en gang til og samtidig forsynet mig med ny viden om de (cykel)historiske sammenhænge.

Flere steder har bogen også stimuleret mig med litterære referencer og stemningsbilleder. Kapitlet om "Flandern Rundt" er medrivende. Og tænk at man i én bevægelse kan skrive om forårsklassikeren "Strade Bianche" og citere den italienske pessimist og poet Giacomo Leopardi. Det kan jeg umuligt have noget imod, ligesom jeg kun kan fryde mig over Schopenhauer- og Nietzsche-referencen i bogens udmærkede titel.

Bogen ville have haft godt af en gammel sur redaktør og overpedantisk sprogrøgter (anmelderen påtager sig i det følgende denne rolle). Det er nemlig gået lidt for stærkt med "bare" at trykke de gamle "frihjulsbreve".

Hvis en redaktør med absolut gehør havde læst med, var bogen blevet lige så imponerende, som den *prætenderer* at være. Drejede det sig blot om ligegyldigheder, som fx umusikalske kommaer, banale slåfejl og andre småsten i sprogmaskineriet, ville det få lov til at passere, men det er, desværre, hele sætningskæder og -kadencer, den er gal med. Forfatteren vil så gerne, vil det så meget, at det bliver manieret.

Overgearet

I indledningskapitlet får vi en førstehåndsberetning fra VM i Leuven. Scenen sættes flot, især fungerer den indskudte fortælling om Bastian Emil og Brian Holm i en kirke fint, ikke mindst gengivelsen af en samtale med to nonner, der synes at gå mindst lige så meget op i de profane cykelløbsanliggender som i de guddommelige ditto.

Bogen har så mange andre åbenlyse kvaliteter, at jeg bliver ved med at ærgre mig over, at ingen har trimmet teksten og luget ud i den forcerede jargon

Andre steder er teksten mindre overbevisende og forførende, som fx når forfatteren *tvinger* patos ind i sine fortællinger og griber ud efter vilde metaforer og upræcise sammenligninger. I disse passager, som der *er* for mange af, bliver sproget opstyltet og overgjort:

“Cykelrytterne fører en eksistens i tilværelsens udkant af disciplin og ensomhed, og derfor forestiller jeg mig, at dr. Vanmol [den mangeårige læge på Deceuninck-Quick Step, som inviterer den unge Bastian Emil inden for i privaten, hvor Vanmol fremviser sin imponerende kunstsamling (red.)] drager cykelsporten ind i sin verden af skrap kurateret skønhed.”

Undskyld mig, men hvad betyder ”skrap kurateret skønhed”, og hvordan skal man forestille sig denne cykeleksistens i ”tilværelsens udkant af disciplin og ensomhed”? Genitivkonstruktionen tangerer det uforståelige. Det er korrekt, at cykelryttere lever et liv på kanten af det liv, normale mennesker fører, ligesom det passer, at dette liv er præget af benhård disciplin, afsavn og retræte. Cykelryttere er ikke, som folk er flest. De er rabiante, anderledes, ekstreme, men det er bare ikke det, forfatteren skriver. Snørklet sprog er ikke altid godt sprog, og hvis man læser med lektor Blommes briller, er kæden røget af.

Bastian Emil Goldschmidt, der er forfatter, musiker og cykelsportsentusiast, debuterede i 2021 med bogen *Fremad*. Foto: Lasse Dearman

Uforståelige forceringer

Et af flere andre eksempler kunne være nedenstående tekstpassage, hvor skribenten er rejst til Milano for at se vidunderet Tadej Pogačar smadre alt og alle i Lombardiet Rundt, inklusive den regnbuetrøjeiklædte Julian Alaphilippe. Passagen begynder fint, men glider umærkeligt over i upræcist sprog, hvilket igen skyldes, at forfatteren prøver for hårdt at være filosofisk, vis, dyb:

”Som med kunst og musik og naturoplevelser er cykelløbet i stand til at hensætte beskueren i en tilstand af ren væren, uden selvrefleksion eller andre overvejelser. Det er en manifestering af at være til stede og opleve det, øjnene ser, og først efterfølgende prøve at forstå og bearbejde sine indtryk. For eksempel giver synet af Julian Alaphilippes nye regnbuetrøje stadig genlyd i mine tanker. Hvordan

kunne det hvide være så hvidt og rent, som ingen hvid, jeg før har set? Hvordan kunne bæltet i de fem farver om hans bryst, hver især symboliserende jordens kontinenter, virkelig give én følelsen af verdenstyngde? Synet af Alaphilippe var for flygtigt til at finde svaret, men spørgsmålet har sin naive værdi.”

Nej, fristes man til at sige: Det har spørgsmålet faktisk ikke, eftersom de spørgsmål, der her stilles, hverken er elegant eller præcist formulerede. Bogen har så mange andre åbenlyse kvaliteter, at jeg bliver ved med at ærgre mig over, at ingen har trimmet teksten og luget ud i den forcerede jargon.

Verden af vilje kunne – og burde! – have været hakket i granit som Wout Van Aert

Jeg er med på passagens indledende budskab: Cykelløb kan have en kontemplativ virkning på beskueren. Den, som ser et cykelløb, kan forsvinde så langt ind i løbet, at vedkommende for en stund glemmer sig selv helt. Ligesom rytteren, fristes man til at tilføje, kan cykle sig selv og sit forpinte jeg i stykker og forsvinde helt ind i Nuet. Cyklingen kan både for den udøvende og for beskueren eskalere det *nærvær*, vi alle længes efter, og som man i et svagt og højstemt øjeblik kunne kalde ’ren væren’.

Julian Alaphilippe i regnbuetrøjen. Foto: Lasse Dearman

Men hvordan i alverden kan ”synet af Julian Alaphilippes nye regnbuetrøje stadig [give] genlyd i” forfatterens ”tanker”? Sanserne blandes sympatetisk sammen, men det kommer der ikke noget godt ud af: Se og høre og tænke er tre forskellige ting, og synsindtryk kan næppe høres. Korrekt ville have været: Synet af ... sidder stadig i mig, kan jeg umuligt ryste af mig igen, glemmer jeg aldrig, vil jeg altid huske osv., osv.

Dernæst: ”Hvordan kunne det hvide være så hvidt og rent, som ingen hvid, jeg før har set?” Jo tak, det må du nok spørge mig om! Det er selvsagt det hvides hvidhed i verdensmestertrøjen, der hentydes til. Det hvide er hvidt, meget hvidt, forstår man, men det er også ”så hvidt og rent som ingen hvid, jeg før har set”. Så

hvidt som en ”hvid mand”? Det burde rettelig, skønt også det ville have været *for meget*, have heddet ”som intet hvidt, jeg nogensinde før havde set i mit liv”.

Og så er det vel kun guderne, der kan (h)vide, hvordan farverne i verdensmesterskabstrøjen ligefrem kan give skribenten en følelse af ”verdenstyngde”.

Verden af vilje kunne – og burde! – have været hakket i granit som Wout Van Aert, men nogen – forlaget – havde ikke tiden og kræfterne til at gøre arbejdet færdigt. Det er en skam, for når det spiller, og kæden er smurt, kører det.

Bastian Emil GoldschmidtcykelsportJørgen LethTadej Pogacar

Søren R. Fauth

Søren R. Fauth (1971), lyriker, oversætter, dr.phil., lektor. Er født og opvokset i en lille flække i nærheden af Holbæk. Mønsterbryder med stort ’M’: søn af en damefrisør og en bankmand; min tyske farmor var en ludfattig syerske, der døde af